

Toestand van het watersysteem

8 januari 2026

Documentbeschrijving

Titel

Toestand van het watersysteem - 8 januari 2026

Samenstellers

VMM

Kern Beheer en Investerings Waterlopen, Kern Planning Integraal Waterbeleid

Inhoud

De VMM rapporteert maandelijks over de kwantitatieve toestand van de watersystemen onder haar bevoegdheid: de onbevaarbare waterlopen en het freatisch grondwater. Ook de meteorologische situatie wordt besproken aangezien deze een directe invloed heeft op de kwantitatieve toestand van het watersysteem. Bijzondere aandacht wordt besteed aan hydrologische extremen (overstromingen en droogtes) en afwijkingen (anomalieën) t.o.v. de historisch normale toestand. Waar mogelijk schatten we de verwachte evolutie van de indicatoren in.

Het actueel risico op overstromingen of droogte wordt bepaald door een combinatie van het *potentieel* risico (of hoe abnormaal nat of droog de huidige situatie al is) en het *acuut* risico (of het effect van de verwachte neerslaghoeveelheden). Het actuele risico op overstromingen en droogte, en voorspellingen voor de korte termijn (48u) en lange termijn (10 dagen) worden continu opgevolgd en kunnen geraadpleegd worden op waterinfo.vlaanderen.be.

Wijze van refereren

Vlaamse Milieumaatschappij (2026), Toestand van het watersysteem - 8 januari 2026.

Verantwoordelijke uitgever

Bernard De Potter, Vlaamse Milieumaatschappij

Vragen in verband met dit rapport

Vlaamse Milieumaatschappij

Dokter De Moorstraat 24-26

9300 Aalst

Tel: 053 72 62 10

info@vmm.be

Inhoud

1	Meteorologie	4
1.1	Neerslag	4
1.1.1	Waarnemingen	4
1.1.2	Voorspellingen	6
1.2	Neerslagtekort	8
2	Hydrologie	9
2.1	Bodemverzadiging	9
2.2	Freatisch grondwater	10
2.2.1	Historische vergelijking	10
2.2.2	Is het freatische grondwater gestegen of gedaald?	15
2.2.3	Worden er volgende maand zeer hoge of zeer lage freatische grondwaterstanden verwacht?	16
2.3	Debieten onbevaarbare waterlopen	18
2.3.1	Waarnemingen	18
2.3.2	Voorspellingen	22
3	Samenvatting	22

Figuren

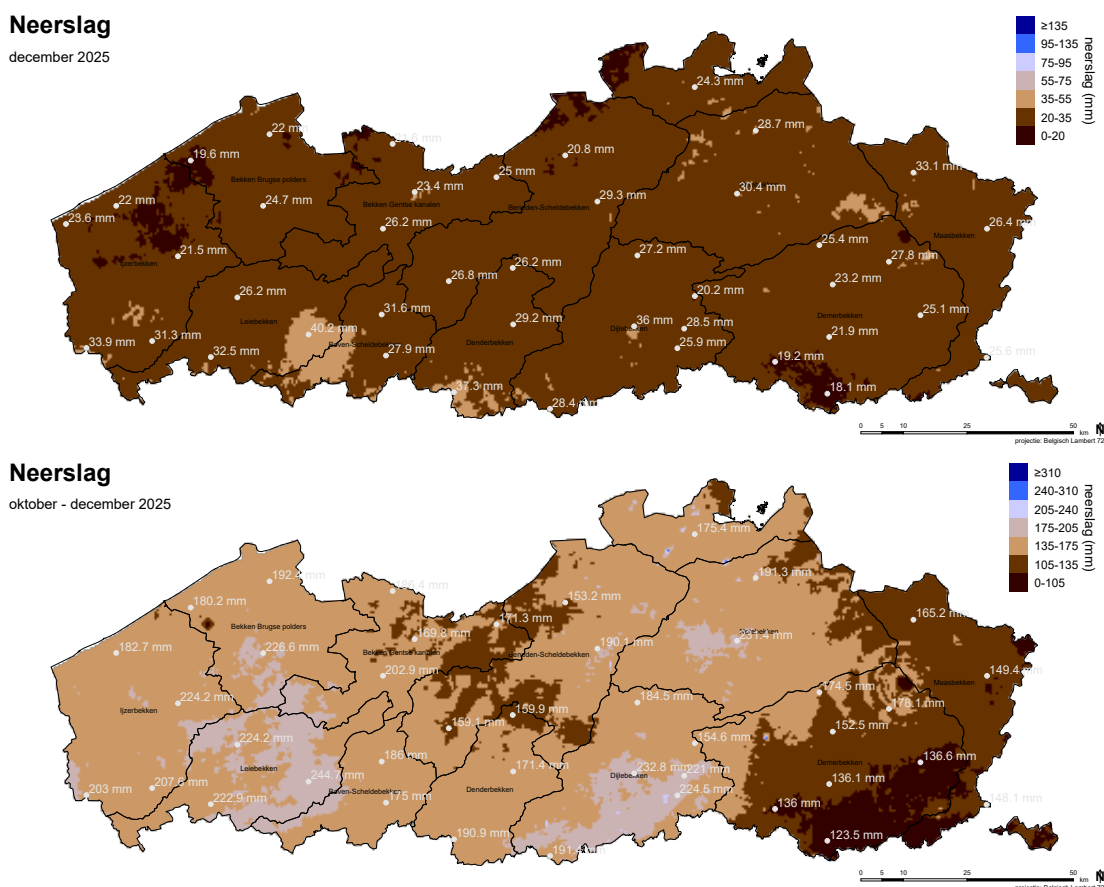
1	Neerslagtotalen	4
2	Waargenomen ruimtelijke spreiding van de SPI	5
3	Voorspelde neerslag	6
4	Voorspelde ruimtelijke spreiding van de SPI	7
5	Oppervlakkige bodemverzadiging en bodemverzadiging voor het profiel.	9
6	Oppervlakkige bodemverzadiging en bodemverzadiging voor het profiel.	9
7	Absolute toestand van de freatische grondwaterstand.	11
8	Relatieve toestand van de freatische grondwaterstand.	12
9	Relatieve toestand van de freatische grondwaterstand (1/1/2000 - 1/12/2025).	13
10	Afwijking van het grondwaterpeil t.o.v. een normaal seizoen.	14
11	Waargenomen ruimtelijke spreiding van de freatische grondwaterstanden.	15
12	Voorspelde ruimtelijke spreiding van de zeer hoge freatische grondwaterstanden.	16
13	Voorspelde ruimtelijke spreiding van de zeer lage freatische grondwaterstanden.	17
14	Verandering van het 14-daags gemiddeld debiet.	18
15	Percentielwaarden van het 14-daags gemiddeld debiet.	18
16	Stroomgebiedsgemiddelde specifieke afvoer	20
17	Stroomgebiedsgemiddelde cumulatief specifiek volume	21

1 Meteorologie

1.1 Neerslag

1.1.1 Waarnemingen

In december 2025 viel in Ukkel met 38% van de normale hoeveelheid neerslag beduidend minder neerslag dan normaal; ook de rest van Vlaanderen ving veel minder neerslag dan normaal. Het KMI verwacht voor een normale decembermaand een totaal van 87,4 mm, terwijl in Ukkel afgelopen maand 33,3 mm werd opgetekend. Dat is de op één na laagste waarde voor de referentieperiode. (bron: KMI). [Figuur 1](#) toont de neerslagtotalen in de rest van Vlaanderen.

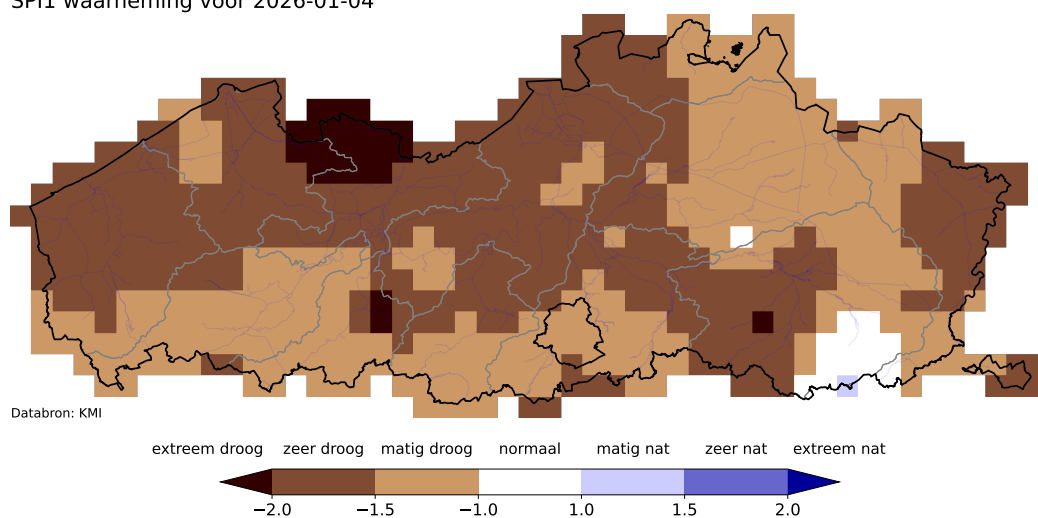
Figuur 1: Neerslagtotalen voor de voorbije maand en de voorbije 3 maanden op basis van het Vlaamse neerslagradar-composiet (achtergrond).

In het VMM-pluviometernetwerk variëren de neerslagtotalen voor december 2025 tussen 18,1 mm in Niel-bij-St.-Truiden (zuidelijke Demerbekken), waar 21% van de normale hoeveelheid neerslag viel, en 40,2 mm in Waregem (Leiebekken) waar 46% van de normale hoeveelheid gemeten werd. Gemiddeld over de VMM-meetlocaties vinden we een neerslagtotaal voor december 2025 van 26,6 mm (30% van het klimatologisch normaal). ([Figuur 1](#)).

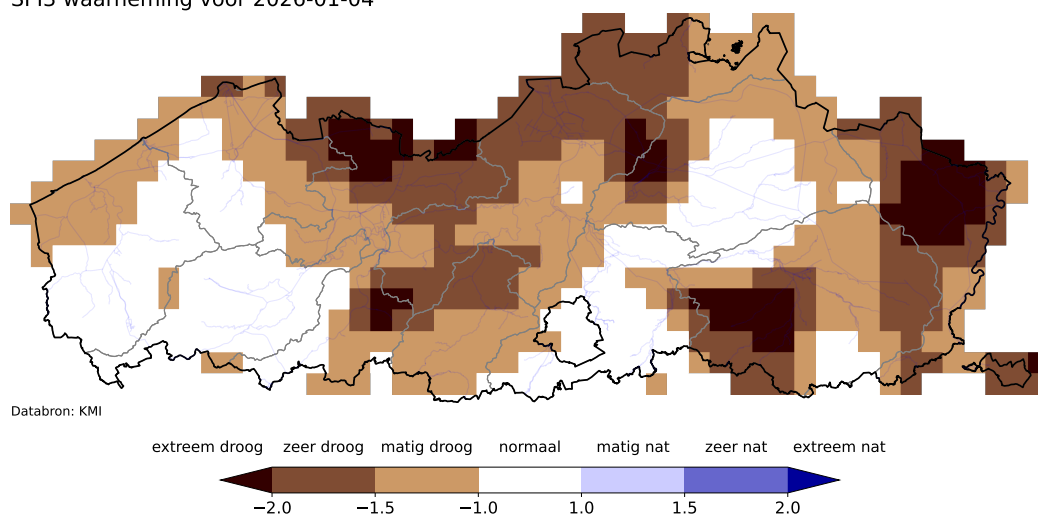
De afgelopen 3 maanden (oktober t.e.m. december '25) viel in het VMM-pluviometernetwerk minimaal 123,5 mm (Niel-bij-St.-Truiden) tot maximaal 244,7 mm (Waregem) neerslag, wat overeenkomt met respectievelijk 53% tot 106% van het klimatologisch normaal te Ukkel van 231,6 mm voor de maanden oktober t.e.m. december (referentie: 1991-2020, bron: KMI). Gemiddeld over de VMM-metstations vingen we de voorbije 3 maanden in totaal 183,7 mm neerslag of 79% van het normaal.

De afgebeelde neerslagkaarten van [Figuur 1](#) zijn aangemaakt op basis van het Vlaamse neerslagradar-composiet, gekalibreerd met de overeenkomstige neerslagtotalen van het VMM-pluviometernetwerk.

SPI1 waarneming voor 2026-01-04

SPI3 waarneming voor 2026-01-04

Figuur 2: Ruimtelijke spreiding van de SPI-1 (boven) en SPI-3 (onder) indicator. Databron: KMI.

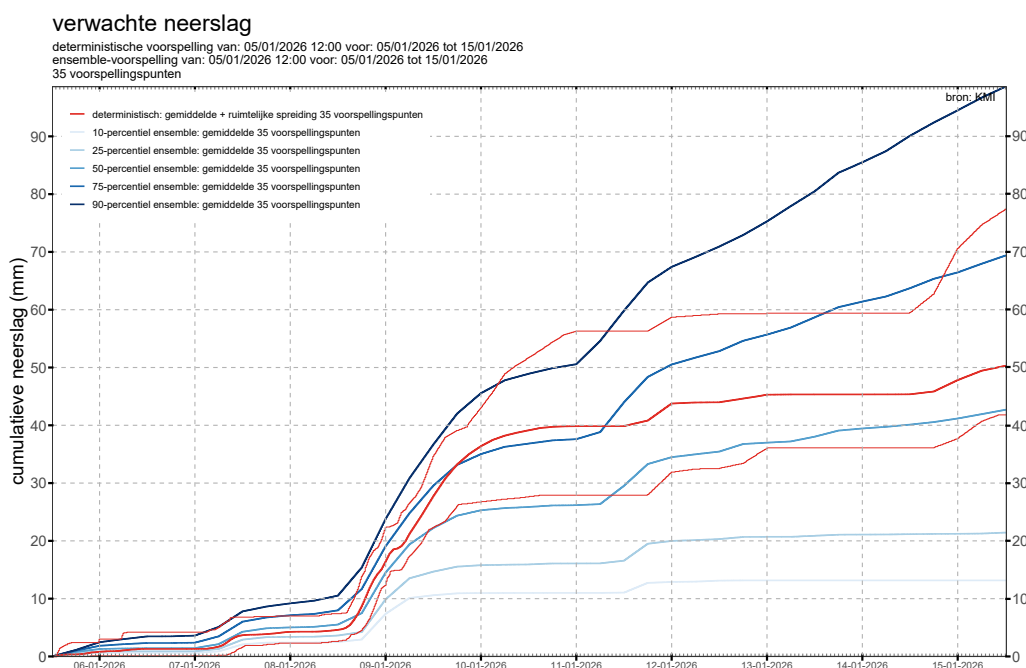
De SPI¹ index op de korte termijn (SPI-1) toont op 4/01/2026 vooral matig tot zeer droge waarden met een paar extreem droge kernen. (data: KMI).

Voor de SPI index op langere termijn (SPI-3) is het beeld iets minder droog dan dat van de index op korte termijn: naast de verspreide matig tot extreem droge waarden zien we een evenredig aandeel normale waarden. (data: KMI).

1.1.2 Voorspellingen

Op 7 januari wordt voor de periode tot 17 januari gemiddeld over Vlaanderen tussen 26,1 mm (P25) en 61,1 mm (P75) neerslag voorspeld met een mediaan waarde van 40,9 mm (Figuur 3; bron: KMI). Hierdoor verwachten we dat de SPI-1 in de westelijke helft van Vlaanderen zal evolueren naar normaal, en in de oostelijke helft naar hoofdzakelijk matig droog. In het droge scenario (P15) verwachten we nagenoeg overal extreem droge waarden. In het natte scenario (P85) verwachten we het andere uiterste waarbij nagenoeg heel Vlaanderen normaal kleurt.

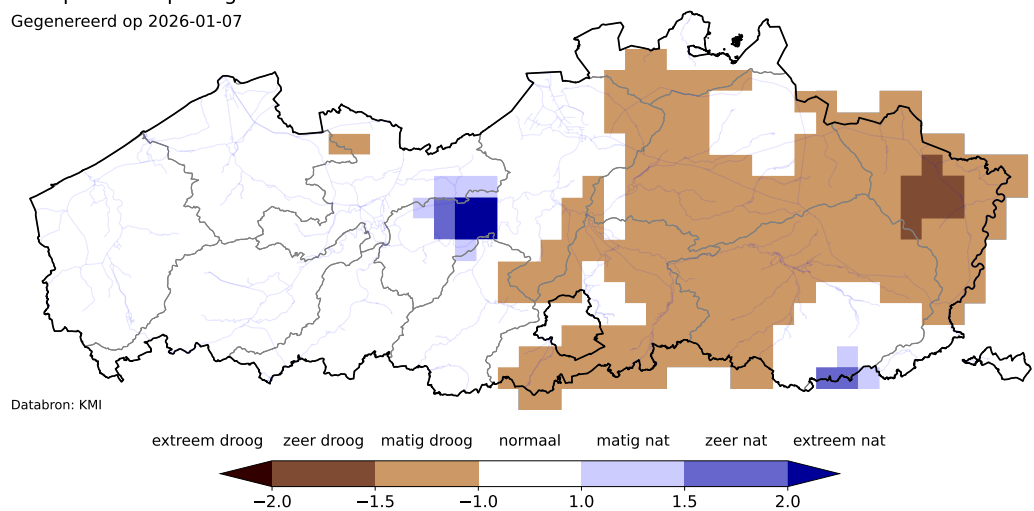
Voor de voorspelde lange-termijn SPI-3 index verwachten we - met behoud van het ruimtelijke patroon maar met een tempering van de waarden - een lichte vernatting van de huidige toestand (Figuur 4). In een droog scenario (P15) blijft het ruimtelijke patroon van deze voorspelling behouden terwijl de intensiteit van de waarden toeneemt. In een nat scenario (P85) kleurt nagenoeg gans Vlaanderen normaal (data: KMI).

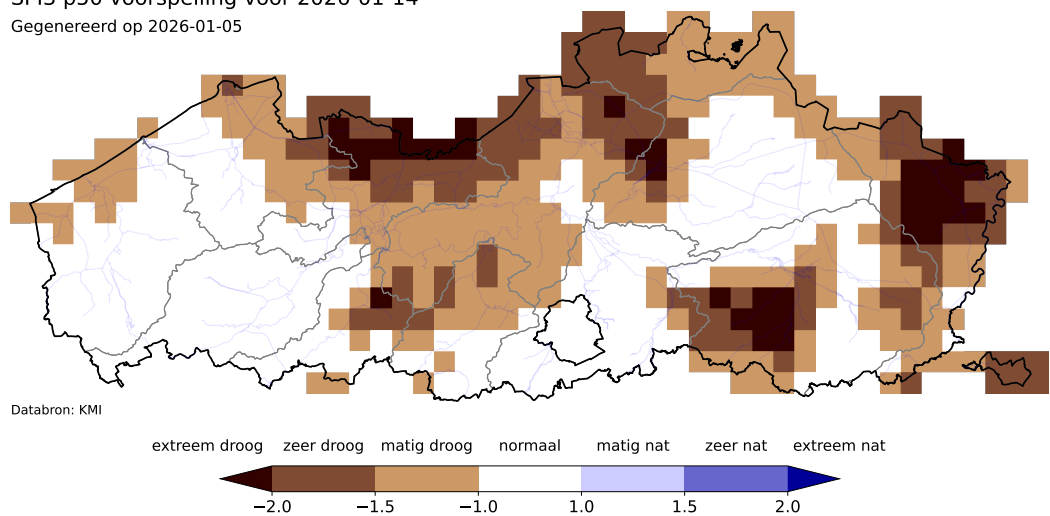
Figuur 3: Neerslagvoorspelling voor de lange termijn (bron: KMI). Gemiddelde voor de percentielen van de ensemble-voorspellingen (blauwe lijnen), en ruimtelijke variatie in de deterministische voorspelling (rode lijnen) voor 35 voorspellingspunten verspreid over Vlaanderen.

¹De Standardized Precipitation Index (SPI) geeft de afwijking van de voorbije neerslag t.o.v. het historische normaal weer. SPI-1 (korte termijn) en SPI-3 (lange termijn) geven aan hoe droog of nat de voorbije maand (30 dagen) en 3 maanden (90 dagen) waren t.o.v. dezelfde periode op de desbetreffende locatie in de voorbije 30 jaar (bron: KMI).

SPI1 p50 voorspelling voor 2026-01-16
 Gegeneerd op 2026-01-07

SPI3 p50 voorspelling voor 2026-01-14
 Gegeneerd op 2026-01-05

Figuur 4: Voorspelde ruimtelijke spreiding van de SPI-1 (boven) en SPI-3 (onder) indicator. (bron KMI)

1.2 Neerslagtekort

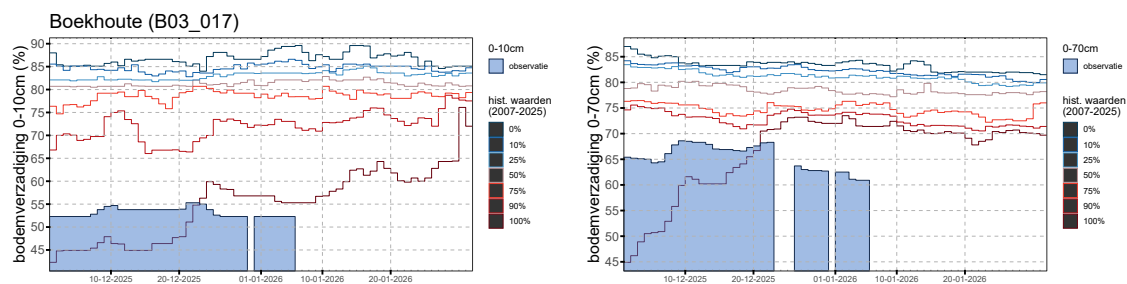
Elk jaar wordt tijdens het hydrologische zomerseizoen van 1 april t.e.m. 30 september het cumulatieve neerslagtekort berekend voor een aantal meteorologische stations. Dit cumulatieve neerslagtekort geeft het verschil weer tussen de neerslag en de potentiële evapotranspiratie die gemeten werden op deze stations, en is een indicator voor het risico op watertekort.

Op dit moment wordt geen neerslagtekort berekend.

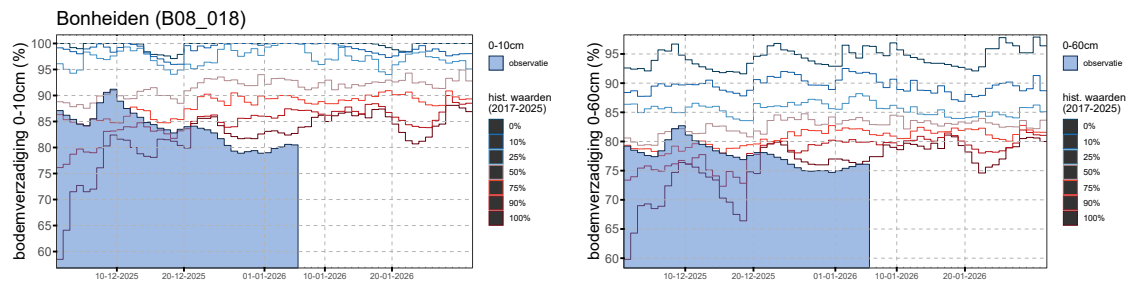
2 Hydrologie

2.1 Bodemverzadiging

In de loop van december 2025 kende de absolute bodemverzadiging in de meeste stations een dalende trend, waardoor de bodemverzadiging op dit moment op verschillende stations laag tot historisch laag is voor de tijd van het jaar. Dit geldt zowel voor de oppervlakkige verzadiging als de verzadiging in de laag 0 tot 60 cm (Boekhoute tot 70 cm). (Figuur 5 en Figuur 6).

Figuur 5: Oppervlakkige bodemverzadiging (0-10cm) en bodemverzadiging voor het profiel (0-70cm) voor meestation Boekhoute.

Figuur 6: Oppervlakkige bodemverzadiging (0-10cm) en bodemverzadiging voor het profiel (0-70cm) voor meestation Bonheiden.

2.2 Freatisch grondwater

De grondwaterstandindicator is gebaseerd op maandelijkse peilmetingen in het primair meetnet door de VMM, SCK en De Watergroep voor freatische peilfilters met continue meetreeksen van minstens 11 jaar. Die maandelijkse peilmetingen worden aangevuld met dagelijkse modelberekeningen voor de periode 1991 - heden. Op dov.vlaanderen.be vind je alle grondwaterstanden, de [huidige toestand](#) en de [interactieve kaart](#) voor het freatische grondwater.

datum rapport: 06-01-2026

referentiedatum: 05-01-2026

aantal gebruikte meetplaatsen: 170

2.2.1 Historische vergelijking

De freatische grondwaterstand schommelt tijdens het jaar: hoog op het einde van de winter en laag op het einde van de zomer. Met de grondwaterstandindicator kijken we naar de toestand van het grondwater t.o.v. alle peilen gedurende het jaar (absolute vergelijking) en de toestand voor de tijd van het jaar (relatieve vergelijking).

Absolute vergelijking: Staat het freatisch grondwater hoog of laag (t.o.v. alle dagelijkse peilen van de referentieperiode)?

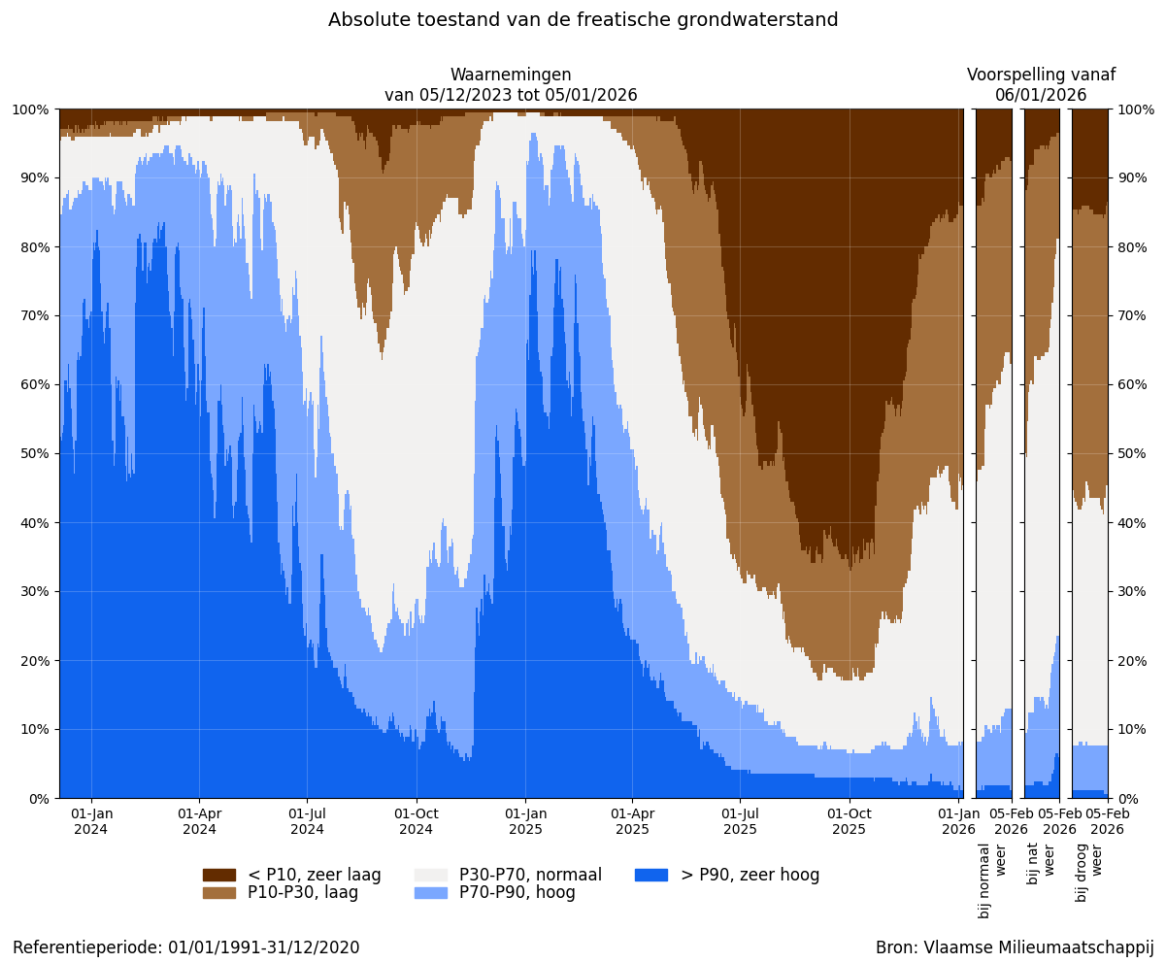
Op 05/01/2026 vertoonde 55% van de meetplaatsen een lage (41%) tot zeer lage (14%) freatische grondwaterstand. 37% vertoonde een normale, en 8% een hoge (7%) tot zeer hoge (1%) grondwaterstand ([Figuur 7](#)).

Op [Figuur 7](#) zien we van april tot september een verschuiving van hoge naar lage grondwaterstanden. Deze situatie keert om in oktober waarbij het aandeel lage tot zeer lage grondwaterstanden afneemt en het aandeel normale grondwaterstanden toeneemt. Vanaf oktober bevinden we ons in het hydrologisch winterseizoen (oktober-maart). Een verschuiving naar klassen met hogere grondwaterstanden is dan de normale trend. Sinds december is het aandeel normale grondwaterstanden amper toegenomen. Het aandeel hoge grondwaterstanden dat in december een toename kende, nam terug af en komt overeen met het aandeel in oktober. Het aandeel zeer hoge grondwaterstanden is sinds november afgenomen.

Als we vergelijken met januari 2025 zien we grote verschillen. Het aandeel (zeer) lage grondwaterstanden in 2025 was steeds véél kleiner dan in 2026, met rond de 1% (zeer) lage grondwaterstanden begin januari 2025 t.o.v. ongeveer 55% begin januari 2026. Het kleine aandeel (zeer) lage grondwaterstanden in januari 2025 wordt voorafgegaan door een vroegere en sterke toename van het aandeel (zeer) hoge grondwaterstanden in het najaar van 2024 ten opzichte van 2025. Die verschillen zijn uiteraard te wijten aan het enorme contrast in weersomstandigheden tussen 2024 en 2025: 2024 was in Ukkel het natste jaar sinds 1833 (de start van de metingen), terwijl de periode van maart t.e.m. augustus 2025 de tweede droogste was sinds 1892 (KMI). Afgelopen maanden, behalve oktober, viel er minder neerslag dan normaal.

Vanaf 06/01/2026 tonen de scenariogebaseerde voorspellingen dat het aandeel lage tot zeer lage grondwaterstanden groot blijft in het droge weerscenario met ca. 55%. Bij een normaal scenario zou dat aandeel kunnen afnemen tot circa 35% en bij een nat scenario zelfs tot circa 20%. Zie de scenariogebaseerde voorspelling van 06/01/2026 tot 05/02/2026 met scenario's voor normaal,

nat en droog weer in de rechterkant van [Figuur 7](#).

Figuur 7: Absolute toestand van de freatische grondwaterstand: Percentage van de meetplaatsen met een zeer lage, lage, normale, hoge of zeer hoge grondwaterstand (t.o.v. alle peilen van de referentieperiode) voor de afgelopen 2 jaar + scenariogebaseerde voorspelling voor de komende maand. In de winter worden vooral hoge grondwaterstanden verwacht, in de zomer vooral lage.

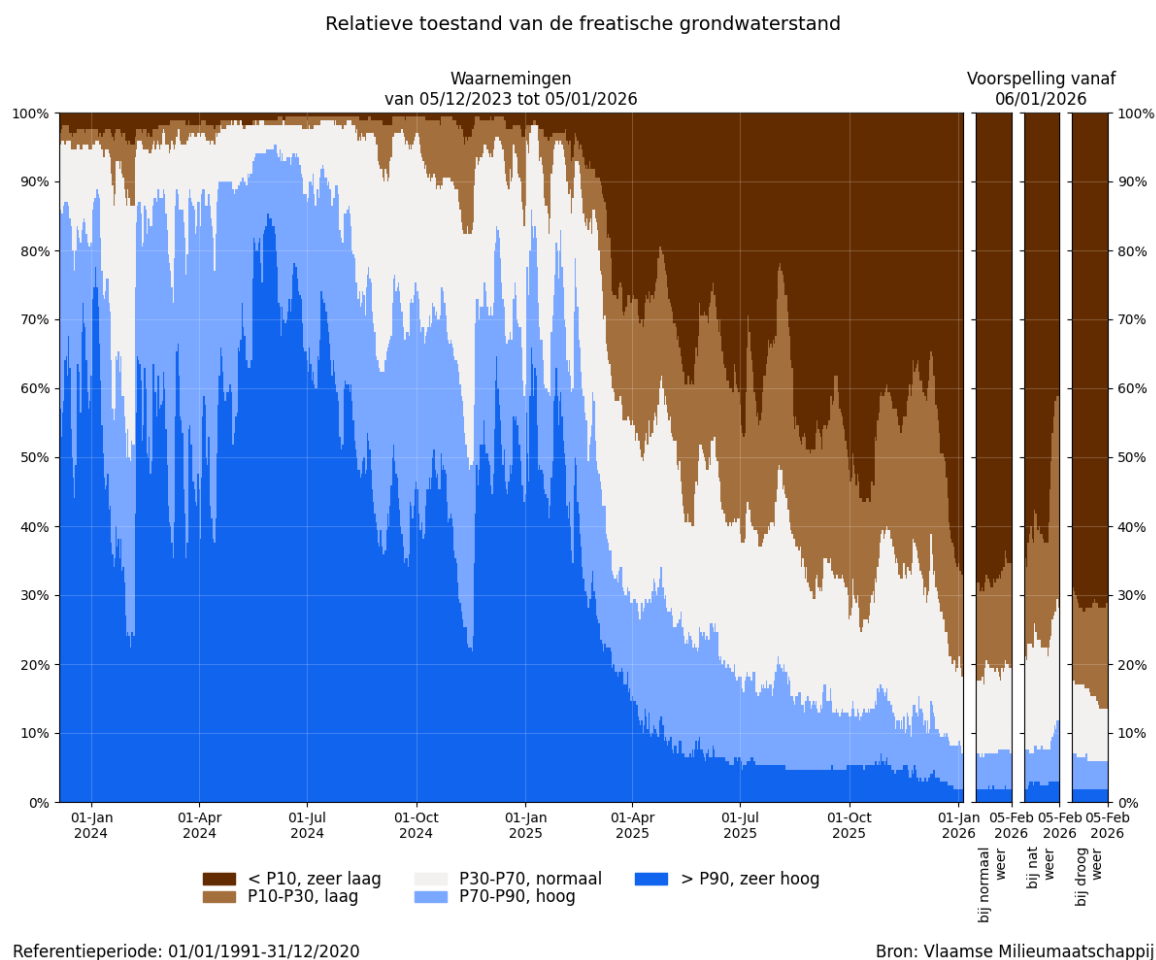
Relatieve vergelijking: Wat is de toestand van het freatische grondwater voor de tijd van het jaar?

Op 05/01/2026 vertoonde 82% van de meetlocaties een lage (15%) tot zeer lage (67), 11% een normale, en 7% een hoge (5%) tot zeer hoge (2%) grondwaterstand voor de tijd van het jaar. ([Figuur 8](#)).

Op [Figuur 8](#) zien we van begin januari 2024 tot begin maart 2025 vooral hoger dan normale grondwaterstanden voor de tijd van het jaar. Daarna zien we onder invloed van de optredende droogte een sterke toename van het aandeel lage tot zeer lage grondwaterstanden voor de tijd van het jaar. Vanaf juli 2025 ligt dat aandeel boven de 60%. Vanaf oktober nam het aandeel lage tot zeer lage grondwaterstanden voor de tijd van het jaar af. Maar vanaf december nam dit aandeel weer toe tot ca. 80% in 2026. Het aandeel (zeer) lage grondwaterstanden voor de tijd van het jaar is veel groter dan begin januari 2024 en 2025.

Vanaf 06/01/2026 tonen de scenariogebaseerde voorspellingen aan dat het aandeel lage tot zeer lage grondwaterstanden voor de tijd van het jaar kan toenemen tot ca. 85% in het droge scenario.

Bij een normaal scenario zal dat aandeel ongeveer gelijk blijven op ca. 80%. Bij een nat scenario kan dit aandeel afnemen tot ca. 70%. Zie de scenariogebaseerde voorspelling van 06/01/2026 tot 05/02/2026 voor een normale, natte en droge situatie in de rechterkant van [Figuur 8](#).

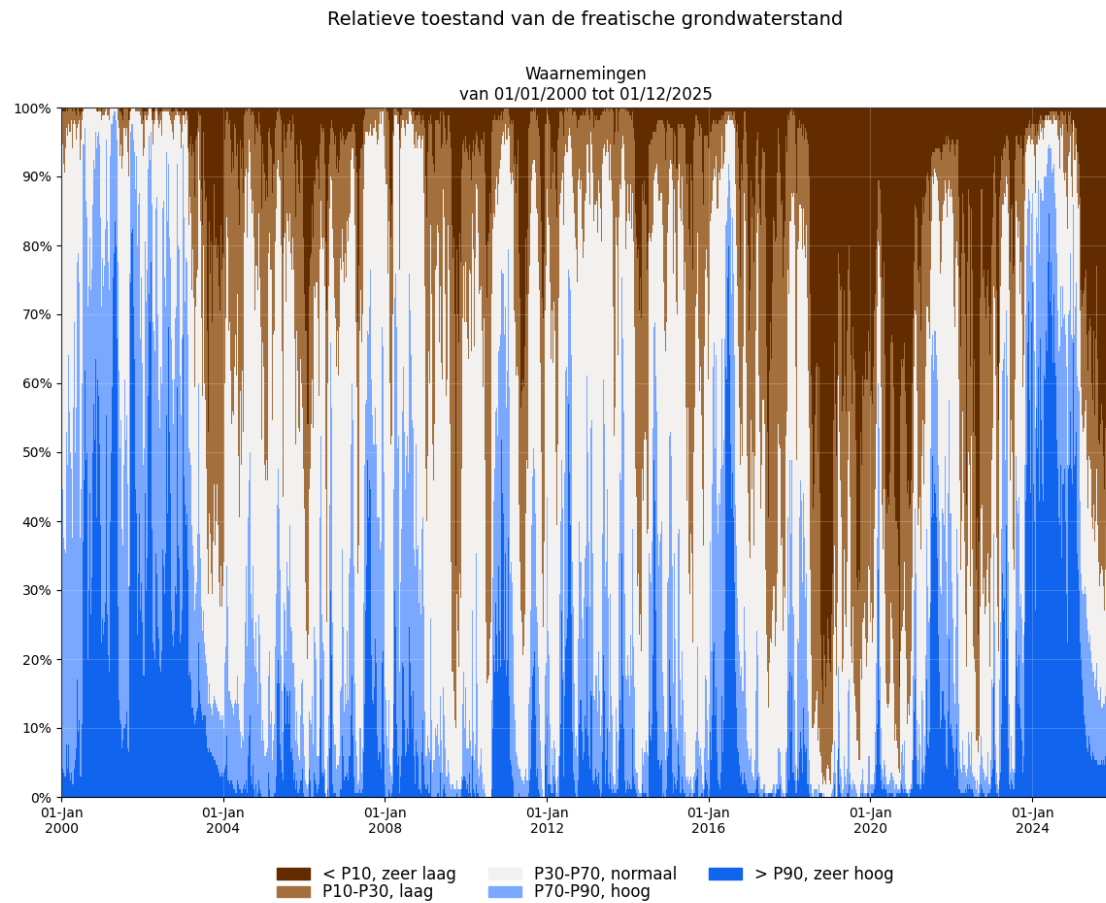
Figuur 8: Relatieve toestand van de freatische grondwaterstand: Percentage van de meetplaatsen met een zeer lage, lage, normale, hoge of zeer hoge grondwaterstand voor de tijd van het jaar, voor de afgelopen 2 jaar + scenariogebaseerde voorspelling voor de komende maand.

[Figuur 9](#) toont de grafiek voor de relatieve toestand van 01/01/2000 tot 01/12/2025. In de periode 2017-2020 en het jaar 2022 waren er duidelijk langere periodes met grotere percentages lage tot zeer lage freatische grondwaterstanden voor de tijd van het jaar. Iets langere periodes met belangrijke aandelen normale/hoge grondwaterstanden voor de tijd van het jaar kwamen in die jaren nauwelijks voor, met uitzondering van het voorjaar van 2018.

De natte zomer van 2021 en de periode vanaf 2023 staan in sterk contrast met de droge periode daarvoor. Vanaf het najaar van 2023 tot begin maart 2025 zien we overwegend hoge tot zeer hoge relatieve grondwaterstanden. Daarna keert de situatie opnieuw om richting overwegend lager dan normale grondwaterstanden.

Deze (en de verdere) evolutie hangt nauw samen met de hoeveelheid neerslag en verdamping. Samen bepalen ze het neerslagtekort of -overschot. Bij een groter dan normaal neerslagtekort dalen de grondwaterstanden sneller of herstellen ze trager dan normaal, en omgekeerd. Als door klimaatverstoring extreme weersomstandigheden (uitzonderlijk droog of nat) frequenter optreden

of langer aanhouden, zal dit zich ook weerspiegelen in de situatie van het freatisch grondwater.

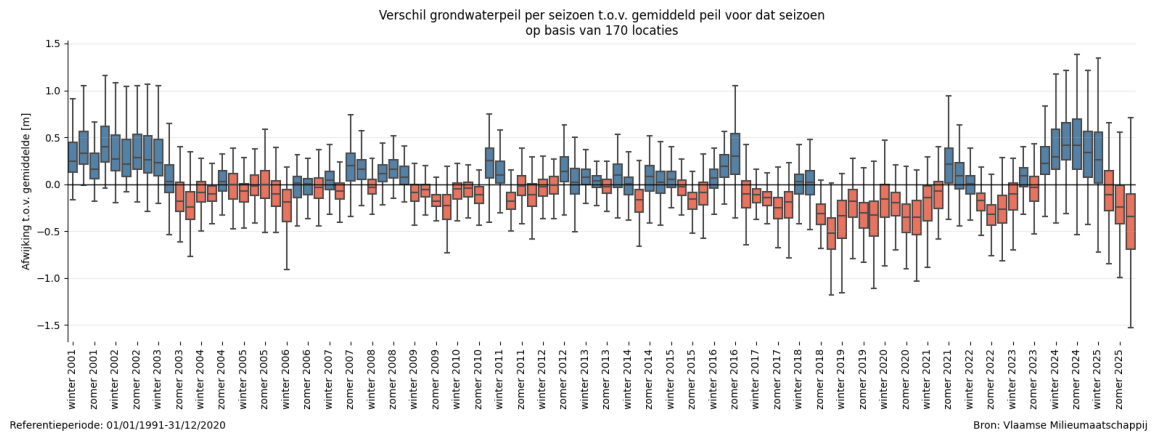

Referentieperiode: 01/01/1991-31/12/2020

Bron: Vlaamse Milieumaatschappij

Figuur 9: Relatieve toestand van de freatische grondwaterstand (1/1/2000 – 1/12/2025): Percentage van de meetplaatsen met een zeer lage, lage, normale, hoge of zeer hoge grondwaterstand voor de tijd van het jaar.

Figuur 10 toont de verdeling van de verschillen (op 170 locaties) tussen het gemiddeld grondwaterpeil voor elk individueel seizoen en het gemiddeld peil voor dat seizoen in de referentieperiode 1991-2020. Deze grafiek toont hoeveel de peilen afwijken van het normale niveau voor een bepaald seizoen. In de lente en zomer van 2024 was de gemiddelde grondwaterstand voor de mediane meetplaats ruim 40 cm hoger dan normaal. Ook in de natte periode 2000-2002 was die stand enkele tientallen centimeter hoger dan normaal. In de periode 2017-2020, met uitschieter herfst 2018, was die stand net enkele tientallen centimeter lager dan normaal. Van lente tot herfst 2025 was de mediane grondwaterstand opnieuw verschillende tientallen centimeter lager dan normaal.

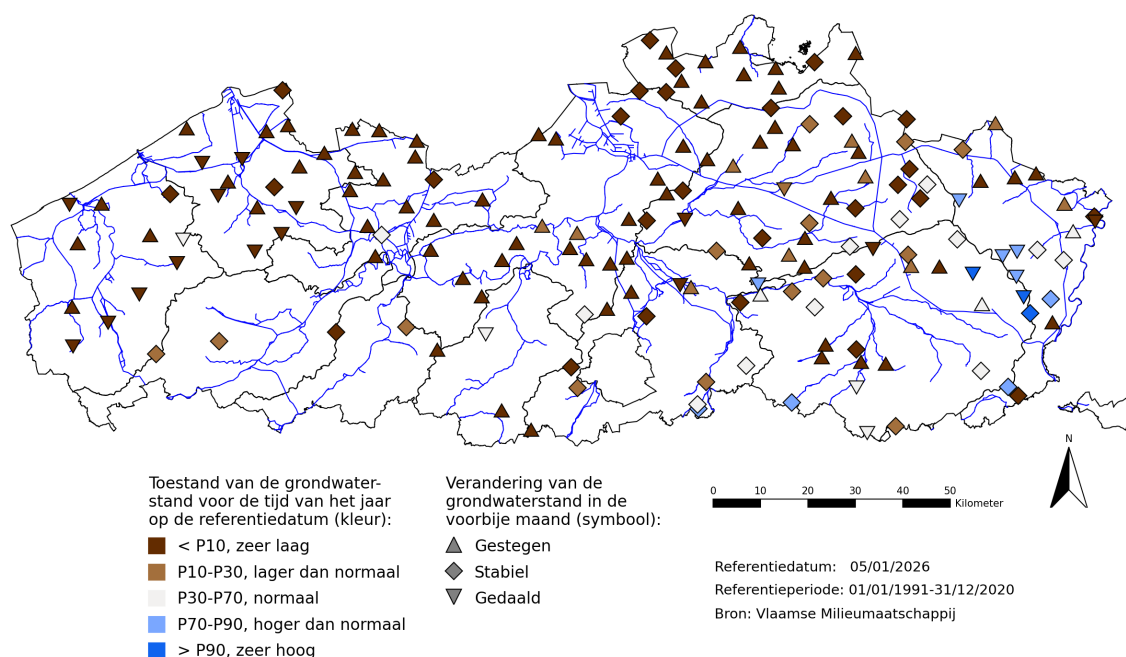
Figuur 10: Verdeling van de verschillen tussen het grondwaterpeil per seizoen t.o.v. het gemiddeld peil in de referentieperiode voor dat seizoen.

2.2.2 Is het freatische grondwater gestegen of gedaald?

Op 05/01/2026 waren op 49% van de meetplaatsen de (absolute) freatische grondwaterstanden gestegen t.o.v. een maand eerder. Op 35% van de resterende meetplaatsen bleven de peilen stabiel terwijl ze op 16% verder daalden. Begin januari bevinden we ons in het hydrologische winterseizoen (oktober-maart), waarin een verschuiving naar klassen met hogere (absolute) grondwaterstanden de normale trend is.

Ondanks die absolute stijgingen bevindt het freatische grondwater zich nog steeds in een droge situatie onder invloed van het opgebouwde neerslagtekort van de afgelopen maanden. Oktober 2025 was iets natter dan normaal, maar november was droger en december extreem veel droger dan normaal, waardoor de freatische grondwaterstanden nog niet structureel hersteld zijn. Zoals hierboven vermeld vertoonde 82% van de meetlocaties een lage (15%) tot zeer lage (67), 11% een normale, en 7% een hoge (5%) tot zeer hoge (2%) grondwaterstand voor de tijd van het jaar (op 05/01/2026).

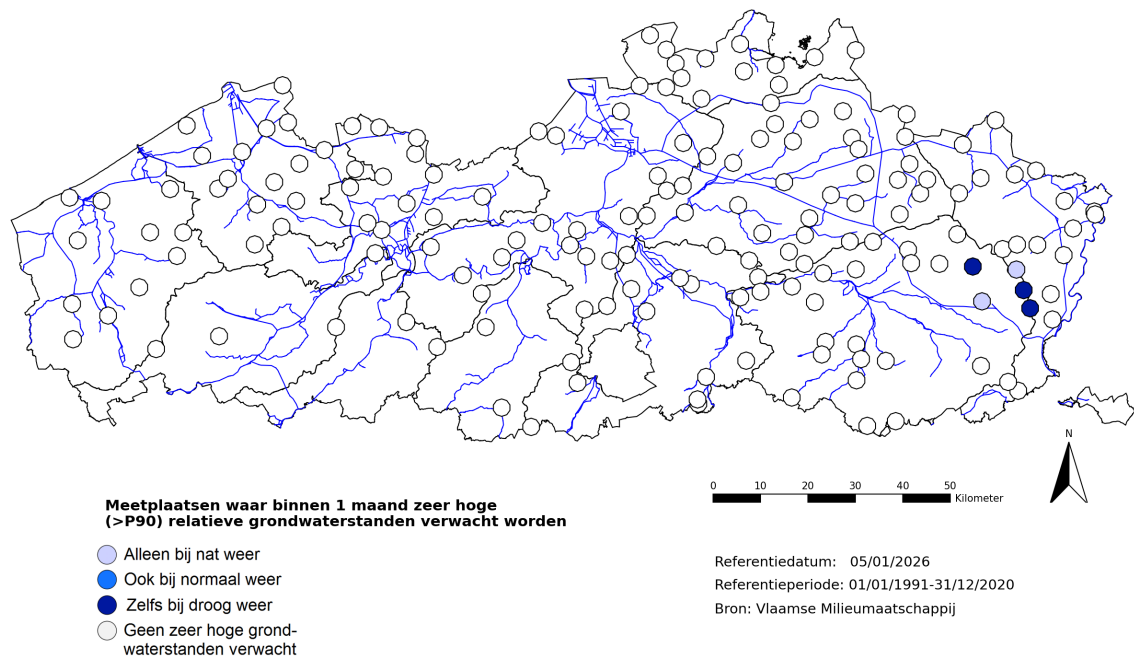
Figuur 11 toont de relatieve grondwaterstandindicator met stijgende/dalende peilen.

Figuur 11: Huidige grondwaterstandsveranderingen en relatieve situering van de huidige freatische grondwaterstand.

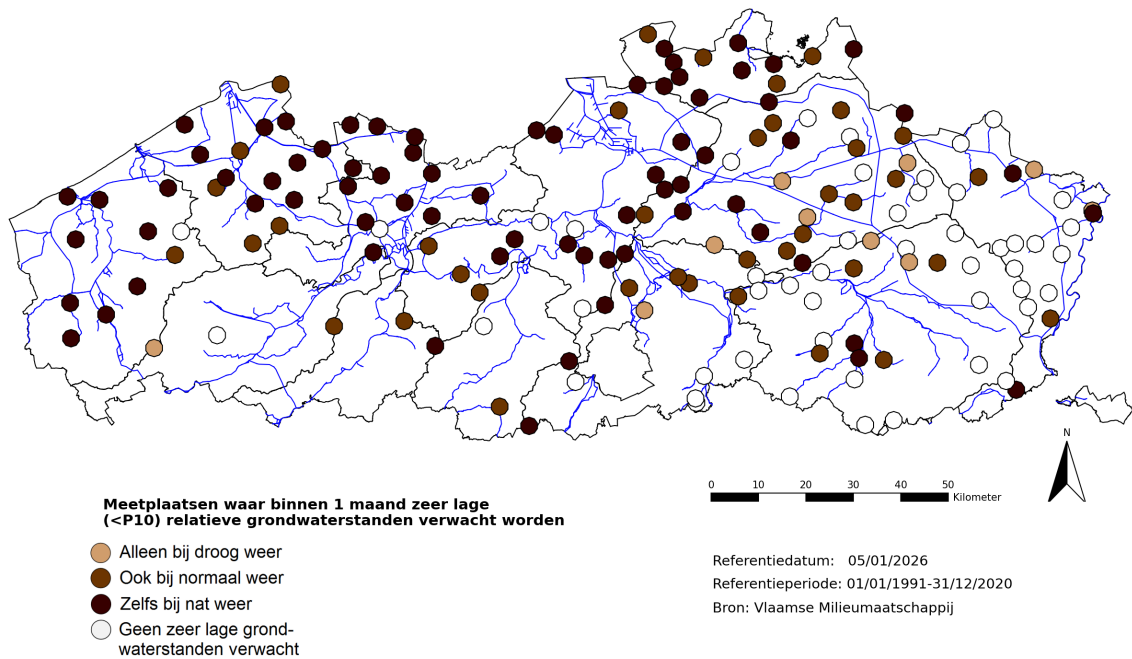
2.2.3 Worden er volgende maand zeer hoge of zeer lage freatische grondwaterstanden verwacht?

Volgende maand verwachten we bij nat weer op 3% van de meetplaatsen zeer hoge grondwaterstanden ($>P90$) voor de tijd van het jaar, en zowel bij droog als normaal weer op 2% van de meetplaatsen. Die meetplaatsen bevinden zich vooral in het oosten van Vlaanderen (Figuur 8 en Figuur 12).

Figuur 12: Meetplaatsen waar volgende maand zeer hoge ($>P90$) freatische grondwaterstanden voor de tijd van het jaar verwacht worden.

Volgende maand verwachten we bij droog weer op 71% van de meetplaatsen zeer lage (<P10) grondwaterstanden voor de tijd van het jaar. Bij normaal en nat weer wordt dat percentage 65 en 42%. Die meetplaatsen bevinden zich vooral in het westen en noorden van Vlaanderen (Figuur 8 en Figuur 13).

Figuur 13: Meetplaatsen waar volgende maand zeer lage (<P10) freatische grondwaterstanden voor de tijd van het jaar verwacht worden.

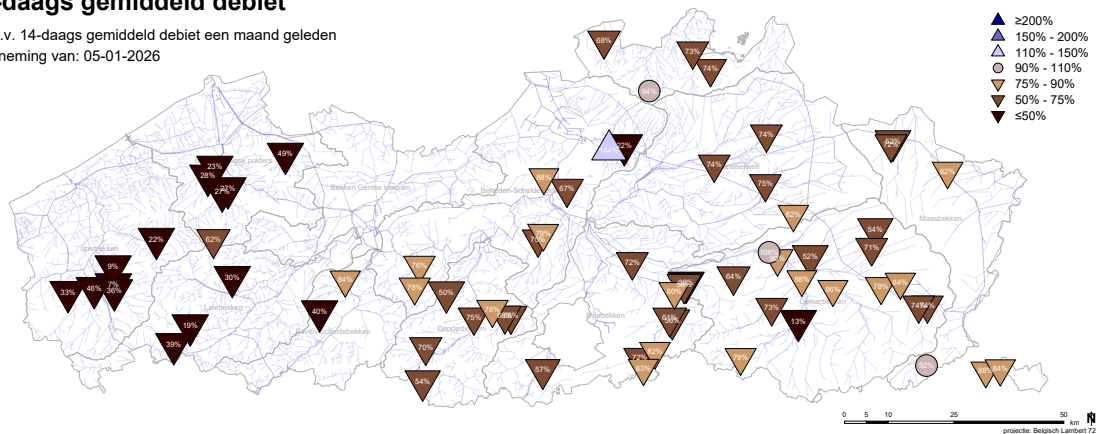
2.3 Debieten onbevaarbare waterlopen

2.3.1 Waarnemingen

De evolutie van de 14-daags gemiddelde debieten toont dat bijna overal in Vlaanderen de debieten sterk gedaald zijn ten opzichte van begin vorige maand. De daling is het sterkst in het westen van Vlaanderen, waar de 14-daags gemiddelde debieten daalden tot zelfs minder dan 10% van de waarde van begin december.

14-daags gemiddeld debiet

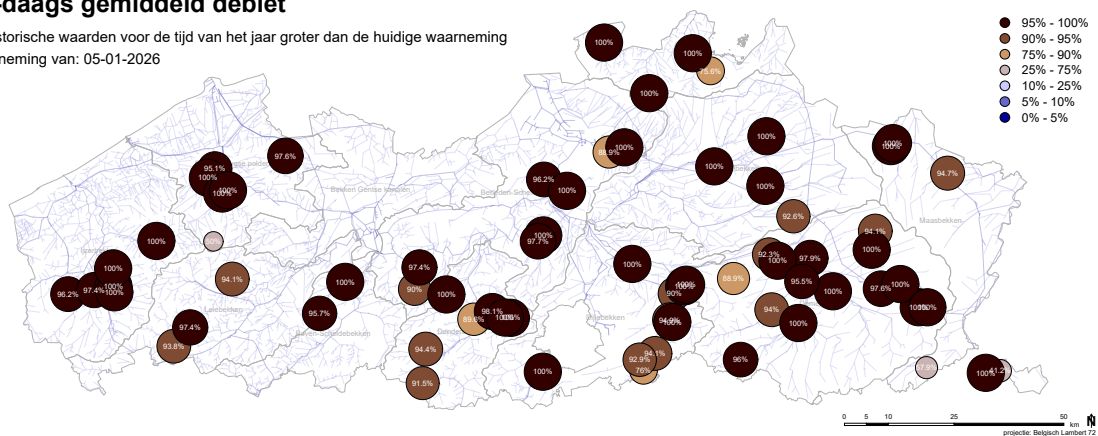
% t.o.v. 14-daags gemiddeld debiet een maand geleden
waarneming van: 05-01-2026

Figuur 14: Verandering van het 14-daags gemiddeld debiet in de voorbije maand.

14-daags gemiddeld debiet

% historische waarden voor de tijd van het jaar groter dan de huidige waarneming
waarneming van: 05-01-2026

Figuur 15: 14-daags gemiddeld debiet als percentiel (overschrijding) van de historische waarden voor dezelfde periode van het jaar.

In 4% van de stations worden momenteel normale¹ 14-daags gemiddelde debieten gemeten voor de tijd van het jaar. Dat is een zeer sterke daling t.o.v. begin vorige maand, toen werden op 68 % van de stations normale waarden gemeten. Op 96 % van de debiet meetplaatsen worden nu lage (6 %) tot zeer lage (90 %) 14-daags gemiddelde debieten gemeten. Vorige maand was dat samen op 25 % van de meetplaatsen. (Figuur 15). Het aandeel hoge en zeer hoge debieten viel weg: nergens meten we nog hoge of zeer hoge debieten. Ten opzichte van begin december zien we dus een enorme verschuiving richting zeer lage 14-daags gemiddelde debieten.

Figuur 16 toont de tijdsevolutie van de 14-daags gemiddelde debieten per stroomgebied. Hiertoe werden de specifieke² 14-daags gemiddelde debieten per bekken over de stations uitgemiddeld voor die stations die over een tijdreeks van meer dan 30 jaar beschikken. We zien in deze figuur eerst en vooral het gemiddeld verloop doorheen het jaar, met hogere afvoeren in de hydrologische winter (oktober - maart) en verlaagde afvoeren in de zomer (april-september). Ter referentie werden ook de voorbije hydrologische jaren afgebeeld.

Op Figuur 16 zien we hoe het huidig hydrologisch jaar 2026³ startte met zeer tot extreem lage 14-daags gemiddelde debieten. In de tweede helft van oktober zien we bijna overal een duidelijke toename tot gemiddelde waarden, behalve in het Netebekken waar de 14-daags gemiddelde debieten aan de lage kant voor de tijd van het jaar bleven. Tijdens de eerste helft van november kennen de debieten een terugval, maar in de tweede helft van de maand worden op veel stations opnieuw gemiddelde waarden voor de tijd van het jaar bereikt. In de bekkens van Dender, Demer en Maas blijft de specifieke afvoer ook in de tweede helft van november lager dan gemiddeld. Door de droge decembermaand, zien we dat overal de afvoeren sterk dalen in de loop van de maand.

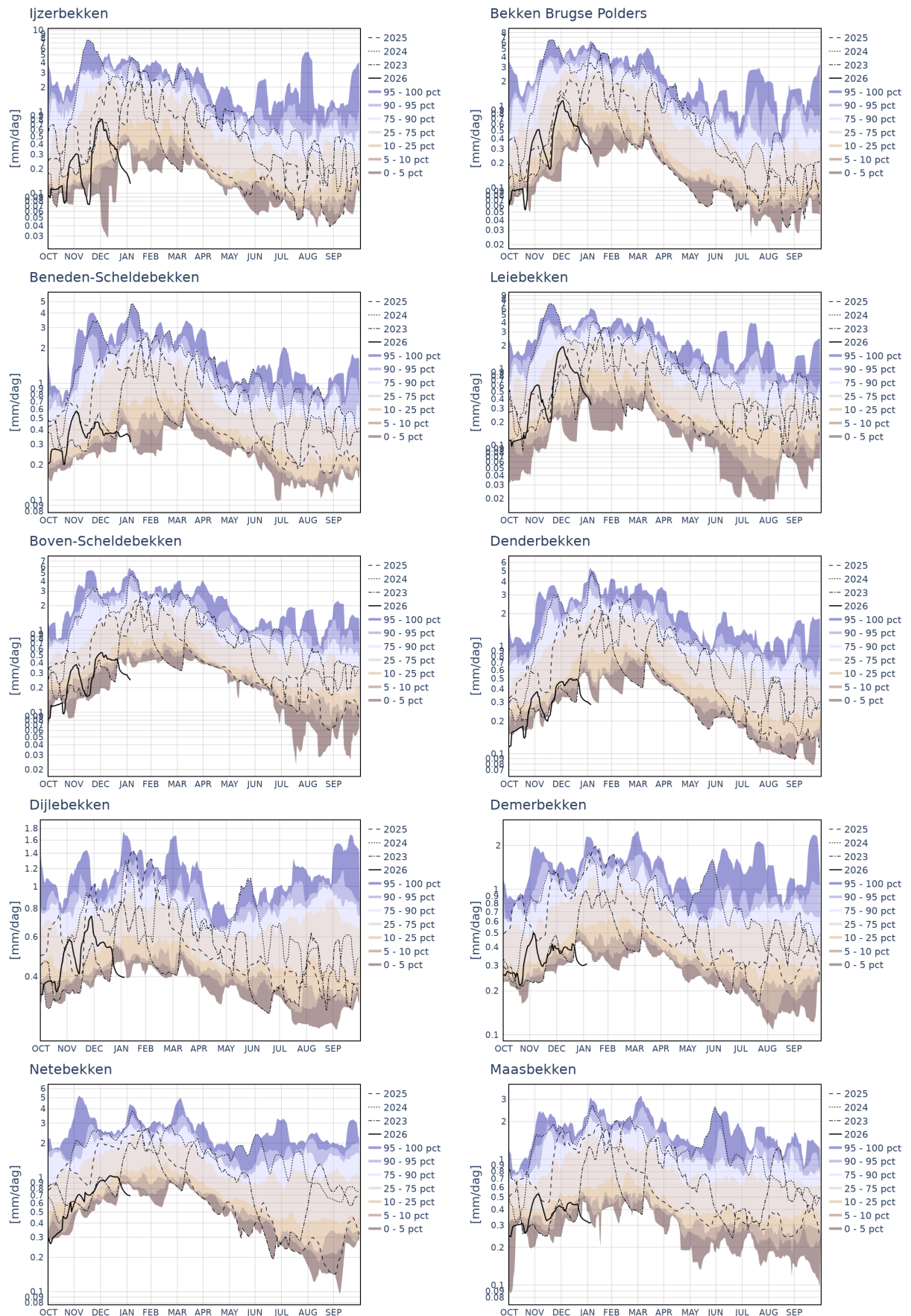
We zien op Figuur 16 dat het specifieke 14-daags gemiddelde debiet per bekken momenteel overal historisch laag voor de tijd van het jaar is, behalve in het Leiebekken waar we 'slechts' extreem lage waarden zien.

Figuur 17 toont een cumulatief beeld van de bekkengemiddelde specifieke afvoervolumes (totaal volume), vergeleken met de historische percentielwaarden i.f.v. de dag in het hydrologisch jaar en dit voor de afgelopen 30 jaar. In deze figuur werd opzettelijk het hydrologisch jaar 2023-2024 buiten de percentiel berekening gehouden ter indicatie van het extreme karakter van het voorbije hydrologisch jaar.

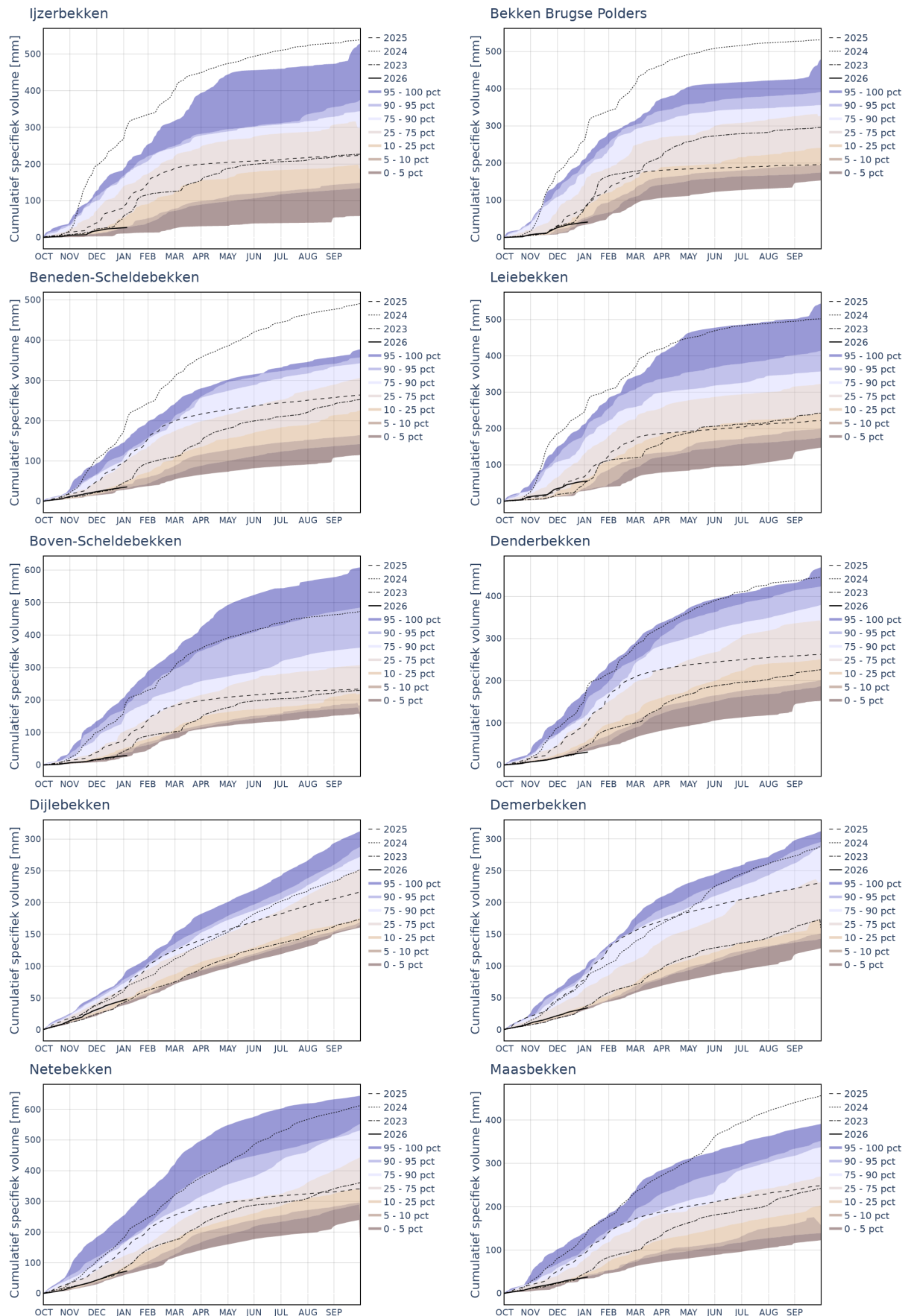
¹Met "zeer laag/hoog"bedoelen we dat meer dan 90% van de historische waarden voor de tijd van het jaar groter/lager zijn dan de momenteel geobserveerde waarde, "laag/hoog"wil zeggen meer dan 75 %

²Het specifiek debiet is het gemeten debiet (in m³/s), genormeerd met de oppervlakte van het stroomgebied aan de meetlocatie. Het specifiek debiet wordt typisch in mm/h of mm/dag uitgedrukt.

³1 oktober 2025 - 30 september 2026

Figuur 16: Stroomgebiedsgemiddelde specifieke afvoer en vergelijking met de afgelopen 30 jaar. Per bekken is de gemiddelde specifieke afvoer bepaald voor een selectie van stations waarvoor een tijdreeks van meer dan 30 jaar debietsdata beschikbaar is. Deze waarde wordt vervolgens als functie van de dag in het hydrologisch jaar (te beginnen van 1 oktober) vergeleken met de historische waarden (kleurcode).

Figuur 17: Stroomgebiedsgemiddelde cumulatieve specifieke afvoer en vergelijking met de afgelopen 30 jaar. Per bekken is de gemiddelde cumulatieve specifieke afvoer bepaald voor een selectie van stations waarvoor een tijdreeks van meer dan 30 jaar debietsdata beschikbaar is. Deze waarde wordt vervolgens als functie van de dag in het hydrologisch jaar (te beginnen van 1 oktober) vergeleken met de historische waarden (kleurcode).

2.3.2 Voorspellingen

Van donderdagavond 8 januari tot zaterdagochtend trekt een actieve stormdepressie over ons land. Daarbij kan er zeer veel neerslag (25 tot 40 mm) vallen op een besneeuwde ondergrond. Hierdoor kunnen de onbevaarbare waterlopen buiten hun oevers treden en niet-kritieke overstromingen veroorzaken vanaf vrijdag. Afhankelijk van de precieze hoeveelheid neerslag en onder welke vorm deze valt (regen of sneeuw) kunnen deze overstromingen meer uitgebreid zijn.

De overstromingsvoorspellingen worden dagelijks bijgesteld, de meest recente resultaten vind je op waterinfo.vlaanderen.be.

3 Samenvatting

Meteorologie

In december 2025 viel in Ukkel met 38% van de normale hoeveelheid neerslag beduidend minder neerslag dan normaal; ook de rest van Vlaanderen ving veel minder neerslag dan normaal. Het KMI verwacht voor een normale decembermaand een totaal van 87,4 mm, terwijl in Ukkel afgelopen maand 33,3 mm werd opgetekend. Dat is de op één na laagste waarde voor de referentieperiode (bron: KMI). In het VMM-pluviometernetwerk variëren de neerslagtotalen voor december 2025 tussen 18,1 mm in Niel-bij-St.-Truiden (zuidelijke Demerbekken), waar 21% van de normale hoeveelheid neerslag viel, en 40,2 mm in Waregem (Leiebekken) waar 46% van de normale hoeveelheid gemeten werd. Gemiddeld over de VMM-metlocaties vinden we een neerslagtotaal voor december 2025 van 26,6 mm (30% van het klimatologisch normaal).

De afgelopen 3 maanden (oktober t.e.m. december '25) viel in het VMM-pluviometernetwerk minimaal 123,5 mm (Niel-bij-St.-Truiden) tot maximaal 244,7 mm (Waregem) neerslag, wat overeenkomt met respectievelijk 53% tot 106% van het klimatologisch normaal te Ukkel van 231,6 mm voor de maanden oktober t.e.m. december (referentie: 1991-2020, bron: KMI). Gemiddeld over de VMM-metstations vingen we de voorbije 3 maanden in totaal 183,7 mm neerslag of 79% van het normaal.

De SPI index op de korte termijn (SPI-1) toont op 4/01/2026 vooral matig tot zeer droge waarden met een paar extreem droge kernen. (data: KMI).

Op 7 januari wordt voor de periode tot 17 januari gemiddeld over Vlaanderen tussen 26,1 mm (P25) en 61,1 mm (P75) neerslag voorspeld met een mediaan waarde van 40,9 mm (bron: KMI). Hierdoor verwachten we dat de SPI-1 in de westelijke helft van Vlaanderen zal evolueren naar normaal, en in de oostelijke helft naar hoofdzakelijk matig droog. (data: KMI).

Hydrologie

Onder invloed van de droogte sinds februari 2025 blijft de toestand van het freatische grondwater overwegend lager dan normaal. December 2025 was opnieuw een drogere maand dan normaal, wat niet bevorderlijk was voor het structureel herstel van de freatische grondwaterstanden: Op 05/01/2026 vertoonde 82% van de meetlocaties een lage (15%) tot zeer lage (67%), 11% een

normale, en 7% een hoge (5%) tot zeer hoge (2%) grondwaterstand voor de tijd van het jaar.

Meer info over de werking van het grondwatersysteem en de betekenis van lage grondwaterstanden vind je in [dit filmpje](#). Op dov.vlaanderen.be vind je alle grondwaterstanden, de [huidige toestand](#) en de [interactieve kaart](#) voor het freatische grondwater.

De evolutie van de 14-daags gemiddelde debieten op de onbevaarbare waterlopen toont dat bijna overal in Vlaanderen de debieten sterk gedaald zijn ten opzichte van begin vorige maand. De daling is het sterkst in het westen van Vlaanderen, waar de 14-daags gemiddelde debieten daalden tot zelfs minder dan 10% van de waarde van begin december.

In 4% van de stations worden momenteel normale 14-daags gemiddelde debieten gemeten voor de tijd van het jaar. Dat is een zeer sterke daling t.o.v. begin vorige maand, toen werden op 68 % van de stations normale waarden gemeten. Op 96 % van de debiet meetplaatsen worden nu lage (6 %) tot zeer lage (90 %) 14-daags gemiddelde debieten gemeten. Vorige maand was dat samen op 25 % van de meetplaatsen. Het aandeel hoge en zeer hoge debieten viel weg: nergens meten we nog hoge of zeer hoge debieten. Ten opzichte van begin december zien we dus een enorme verschuiving richting zeer lage 14-daags gemiddelde debieten.

We zien dat het specifieke 14-daags gemiddelde debiet per bekken momenteel momenteel overal historisch laag voor de tijd van het jaar is, behalve in het Leiebekken waar we 'slechts' extreem lage waarden zien.

Van donderdagavond 8 januari tot zaterdagochtend trekt een actieve stormdepressie over ons land. Daarbij kan er zeer veel neerslag (25 tot 40 mm) vallen op een besneeuwde ondergrond. Hierdoor kunnen de onbevaarbare waterlopen buiten hun oevers treden en niet-kritieke overstromingen veroorzaken vanaf vrijdag. Afhankelijk van de precieze hoeveelheid neerslag en onder welke vorm deze valt (regen of sneeuw) kunnen deze overstromingen meer uitgebreid zijn. Deze voorspellingen worden dagelijks bijgesteld, de meest recente resultaten vind je op waterinfo.vlaanderen.be.